

“1- Konya 1.AHM'nin 2015/674 esas sayılı tapu iptali ve tescil davasında, davacı Orman İşletme Müdürlüğü, davalının ise ... San. Tic. AŞ. olduğu, dava dosyası derdest olarak devam etmektedir.

2- Adı geçen dava dosyasında yargılama devam etmekte iken davalı vekili tarafından 09/01/2018 günlü duruşma sırasında ve verdiği dilekçe ile anayasaya aykırılık iddiasında bulunulmuş ve bu iddia özellikle tapulu taşınmazlar yönünden malike tebligat yapılması gerektiğinden ciddi bulunmuş ve Mahkemece yerinde görülmüştür.

3- Eldeki derdest dosya görülmekte iken davalı vekili 02.01.2018 tarihli dilekçesiyle ve 09.01.2018 tarihli oturumda 6831 sayılı Orman yasasına göre davaya konu tapulu taşınmaz üzerinde Orman kadastro komisyonu tarafından orman sınırı tespit edildiği, bu tespitin davanın açılması ile müvekkili tarafından öğrenildiği, askı ilan süresince itiraz olunamadığını bu sebeple Orman kadastro tutanağı kesinleştiğini maliklere tanınan dava açması süresi olan 10 yıllık süre içerisinde kesinleşen tutanaklara ilişkin dava açılmamış ve hak düşürücü süre sebebiyle kadastro öncesi malikin tapuya dayanarak hakkını dava yoluyla imleri sürme hakkı sona erdirildiği beyanla 6831 sayılı kanunun 11 maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi olan” Bu ilan ilgililere şahsen yapılan tebliğ hükmündedir. Üçüncü cümlesi” İlan süresi geçtikten sonra, dava açılmayan kararlara ilişkin düzenlenen tutanak ve haritalar kesinleşir” yine dördüncü cümlesindeki “Orman Kadastro Komisyonlarınca düzenlenen tutanak ve haritaların kesinleştiği tarihten itibaren on yıl geçtikten sonra, kadastrodan önceki hukuki sebeplere dayanarak hazine hariç itiraz olunamaz ve dava açamaz” düzenlemelerin Anayasaya aykırı olduğunu belirterek Anayasaya aykırılık iddialarının incelenmesi için dosyanın Anayasa Mahkemesine gönderilmesini istemiştir

B- YASAL DÜZENLEMELER:

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2.maddesi; Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde, insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, lâik ve sosyal bir hukuk Devletidir;

- 5. maddesi; Devletin temel amaç ve görevleri, Türk milletinin bağımsızlığını ve bütünlüğünü, ülkenin bölünmezliğini, Cumhuriyeti ve demokrasiyi korumak, kişilerin ve toplumun refah, huzur ve mutluluğunu sağlamak; kişinin temel hak ve hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddî ve manevî varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya çalışmaktır;

- 10. maddesi; Herkes, dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasî düşünce, felsefî inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir. (Ek fıkra: 7/5/2004-5170/1 md.) Kadınlar ve erkekler eşit haklara sahiptir. Devlet, bu eşitliğin yaşama geçmesini sağlamakla yükümlüdür. (Ek cümle: 12/9/2010-5982/1 md.) Bu maksatla alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı olarak yorumlanamaz. (Ek fıkra: 12/9/2010-5982/1 md.) Çocuklar, yaşlılar, özürlüler, harp ve vazife şehitlerinin dul ve yetimleri ile malul ve gaziler için alınacak tedbirler eşitlik ilkesine aykırı sayılmaz. Hiçbir kişiye, aileye, zümreye veya sınıfa imtiyaz tanınmaz. Devlet organları ve idare makamları bütün işlemlerinde kanun önünde eşitlik ilkesine uygun olarak hareket etmek zorundadırlar;

Esas Sayısı : 2018/33
Karar Sayısı : 2018/113

- 36. maddesi;(Değişik: 3/10/2001-4709/14 md.) Herkes, meşrû vasıta ve yollardan faydalanmak suretiyle yargı mercileri önünde davacı veya davalı olarak iddia ve savunma ile adil yargılanma hakkına sahiptir. Hiçbir mahkeme, görev ve yetkisi içindeki davaya bakmaktan kaçınamaz;

- 152/1. Fıkrası; Bir davaya bakmakta olan mahkeme, uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa, Anayasa Mahkemesinin bu konuda vereceği karara kadar davayı geri bırakır;

- 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun "Anayasaya aykırılığın mahkemelerce ileri sürülmesi" başlıklı 40.maddesinde, "Bir davaya bakmakta olan mahkeme, bu davada uygulanacak bir kanun veya kanun hükmünde kararnamenin hükümlerini Anayasaya aykırı görürse veya taraflardan birinin ileri sürdüğü aykırılık iddiasının ciddi olduğu kanısına varırsa; a) İptali istenen kuralların Anayasanın hangi maddelerine aykırı oldukların, açıklayan gerekçeli başvuru kararının aslını, b) Başvuru kararına ilişkin tutanağın onaylı örneğini, c) Dava dilekçesi, iddianame veya davayı açan belgeler ile dosyanın ilgili, bölümlerinin onaylı örneklerini, dizi listesine bağlayarak Anayasa Mahkemesine gönderir; hükümlerine sahiptir.

C- GENEL AÇIKLAMALAR:

1- 6381 Sayılı Kanununun 11 maddesi "Orman kadastro komisyonlarınca alınan kararlara ilişkin düzenlenen tutanak ve haritalar askı suretiyle otuz gün süre ile ilan edilir. Bu ilan ilgililere şahsen yapılan tebliğ hükmündedir. Tutanak ve haritalara karşı itirazı olanlar; askı tarihinden itibaren otuz gün içinde kadastro mahkemelerinde, kadastro mahkemesi olmayan yerlerde kadastro davalarına bakmakla görevli mahkemelerde dava açabilirler. İlan süresi geçtikten sonra, dava açılmayan kararlara ilişkin düzenlenen tutanak ve haritalar kesinleşir. Orman kadastro komisyonlarınca düzenlenen tutanak ve haritaların kesinleştiği tarihten itibaren on yıl geçtikten sonra, kadastrodan önceki hukuki sebeplere dayanarak Hazine hariç itiraz olunamaz ve dava açılmaz.

Hak sahibi gerçek ve tüzel kişiler tarafından açılacak sınırlamaya itiraz davalarında hasım Orman Genel Müdürlüğü; 2 nci maddeye göre orman sınırları dışına çıkarma işlemlerine karşı açılacak itiraz davalarında ise hasım Hazine ve Orman Genel Müdürlüğüdür.

Orman Genel Müdürlüğünce açılacak davalarda hasım, hak sahibi gerçek ve tüzel kişilerdir.

Kadastrosu yapıp kesinleşen Devlete ait ormanlar orman vasfı ile, 2 nci maddeye göre orman sınırları dışına çıkarılan yerler ise kaydında belirtme yapılarak hâlihazır vasfı ile; kesinleşme tarihleri tescil tarihi olarak gösterilmek suretiyle, en geç üç ay içinde hiçbir harç ve bedel alınmaksızın Hazine adına tapu kütüklerine kaydedilir.

Bu Kanunun;

a) 20.6.1973 tarihli ve 1744 sayılı Kanunla değişik 2 nci maddesi,

b) 23.9.1983 tarihli ve 2896 sayılı, 5.6.1986 tarihli ve 3302 sayılı kanunlarla değişik 2 nci maddesinin birinci fıkrasının (B) bendi,

Esas Sayısı : 2018/33
Karar Sayısı : 2018/113

Uygulamaları ile orman sınırları dışına çıkarılan, ancak fiilen orman olduğu Orman Genel Müdürlüğünce tespit edilen yerler, talep üzerine Maliye Bakanlığınca Orman Genel Müdürlüğüne tahsis edilir. Tahsisi yapılan bu yerler Hazine adına tapuya orman vasfıyla tescil edilir.

Sınır noktaları ile ölçü işinde kullanılan tüm noktalardaki taş, beton kazık ve diğer işaretler Orman Genel Müdürlüğünce korunur. Noktaların tahribatı veya yerlerinin değiştirilmesi yasaktır. Hükümlerini içermektedir

2- Somut başvuruda tartışma konusu ise; 6831 sayılı Orman yayası gereğince Orman kadastro komisyonu tarafından Orman sınırı tespit edilip, bundan maliklerin haberdar olmadıkları, bu nedenle de süresinde itiraz olunamadığı Orman kadastro tutanağının kesinleştiği, maliklere tanınan dava açma süresi olan 10 yıllık süre içerisinde kesinleşen tutanaklara ilişkin dava açılmamış ve hak düşürücü süre nedeniyle kadastro öncesi malikin tapuya dayanarak dava açma hakkı sona ermiştir. Malik davacı Orman İşletmeleri müdürlüğünün yaptığı tüm işlemlerden habersiz olup, tapuda kendisini hep malik olarak görmüştür. Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 35 maddesindeki mülkiyet hakkı kişiye sıkı sıkıya bağlı bir hak olup, malik bu hakkı kullanamadığından mağdur olmuştur

3- Demokratik hukuk toplumlarında Anayasa Mahkemesi ve Anayasaya aykırılık müessesesi, yasama organının tasarruflarının hukukilik denetiminden geçirilmesi maksadıyla öngörülmüştür. Anayasa Mahkemesi, kişi hak ve hürriyetlerinin bekçisidir.

Adı geçen Kanununun 11 maddesinin birinci fıkrası hükmü üzerinde durularak, Anayasaya aykırı olup olmadığının tartışılması gerekecektir.

4- “Hukuki güvenlik ilkesi” hukuk devleti ilkesinin olmazsa olmaz koşuludur ve Anayasa'nın bütününe egemen olan temel bir ilke görünümündedir. İşbu kanunun kabulü sonrasında ikame edilen ve/fakat kanun yayımı tarihinden öncesi döneme ilişkin olan uyuşmazlıklar için dahi işbu kanunun uygulanması mümkün değildir. Hukuk Devleti ilkesi, en kısa tanımıyla; “vatandaşların hukuki güvenlik içinde buldukları, devletin eylem ve işlemlerinin hukuk kurallarına bağlı olduğu bir sistemi anlatır.”

Hukuki güvenlik ilkesi, bir uyuşmazlığa mahkemelerce nihai biçimde karara bağlanmasından ardından, kesin hüküm oluşturan kararlara saygı gösterilmesini gerektirmektedir. Bu ilke uyarınca ayrıca, yargı kararlarında belirli bir istikrarın ve tutarlığın sağlanması gerekir.

Hukuk devleti hukuk normlarının öngörülebilir olmasını, bireylerin tüm işlem ve eylemlerinde devlete güven duyabilmesini, devletin de yasal düzenlemelerinde bu güven duygusunu zedeleyici yöntemlerden kaçınmasını gerektirir. Hukuk devleti ilkesi, bünyesinde birçok alt ilke içeren genel bir ilke olduğundan diğer bazı ilkelerle birlikte ele alındığında kavranması kolaylaşacaktır.

Anayasa Mahkemesi birçok kararında “hukuki güvenlik ilkesi”nin hukuk devletinin unsurlarından biri olduğunu kabul etmiştir. Yüksek Mahkemeye göre hukuk devletinde hukuk güvenliğini sağlayan bir düzenin kurulması esastır. Hukuki güvenlik ilkesi gereğince devletin, vatandaşların mevcut kanunlara olan güvenine saygılı davranması, bu güvenlerini boşa çıkaracak uygulamalardan kaçınması gerekir. Bu durum hukuk devleti ilkesinin bir gereği olduğu kadar Anayasa'nın 5. maddesiyle devlete yüklenen, vatandaşların refah, huzur ve

mutluluk içinde yaşamalarını sağlama, maddi ve manevi varlıklarını geliştirmek için gerekli ortamı hazırlama ödevinin bir sonucudur.

Bu yönüyle, hukuk devletinin önemli bir unsuru olarak hukuki güvenlik ilkesi, yalnızca hukuk düzeninin değil, aynı zamanda belirli sınırlar içinde, bütün devlet faaliyetlerinin, belirli oranda önceden öngörülebilir olması anlamını taşır. Hukuki güvenlik sadece bireylerin devlet faaliyetlerine duyduğu güveni değil, aynı zamanda yürürlükteki mevzuatın süreceğine duyulan güveni de içerir. Bu nedenle hukuk devletinde beklenen, açık ve güvenilir olma yükümlülüğüne uygun davranmasıdır. Hukuki güvenlik ilkesi, kanunların geçmişe etkili olarak yorumlanmaması ve genel itibariyle yürürlük tarihinden sonraki olaylara ilişkin uygulanması gerektiği yönündedir.

5- Yukarıda belirtildiği üzere, hukuk devleti ilkesine TC. Anayasası'nın Cumhuriyetin nitelikleri başlığını taşıyan 2. maddesinde ver verilmiştir. Bu ilke, Devletin her türlü eylem ve işlemlerinde uyması gereken hukuk kurallarının olduğu, böylece vatandaşlar yönünden tam bir hukuki belirliliğin ve güvencenin sağlandığı bir toplum düzenini ifade eder. Ancak hukuk devleti ilkesinin salt Anayasa'da yer alması yeterli olmayıp, ilkenin hayata aktarılması bazı somut koşulların gerçekleştirilmesine bağlıdır. Anayasa Mahkemesi 'Hukuk Devleti ilkesini bir kararında tanımlamıştır. Buna göre, "Anayasa'nın 2. maddesine göre, Cumhuriyetin temel ilkeleri arasında sayılan Hukuk Devleti, insan haklarına saygılı ve bu hakları koruyan, adaletli bir hukuk düzeni kuran ve bunu sürdürmekle kendini yükümlü sayan, bütün işlem ve eylemleri yargı denetimine bağlı olan Devlettir. Böyle bir düzenin kurulması, yasama, yürütme ve yargı alanına giren tüm işlem ve eylemlerin hukuk kuralları içinde kalması, temel hak ve özgürlüklerin, Anayasal güvenceye bağlanmasıyla olanaklıdır

Şu halde hukuk devleti ilkesinin salt Anayasa'da yer alması yeterli olmayıp, devletin tüm organlarının yetkileri, yaptığı işlem ve aldıkları kararların, yasalarda objektif, açık ve herkese eşit uygulanabilir bir biçimde düzenlenmesi gerekir. Aksi halde vatandaşlar yönünden hukuki güvenliğin yeterince sağlandığını söylemek olanaklı değildir. Bunun yanında, öncelikle yasa koyucu, norm koyarken insan hak ve özgürlüklerine getirilen sınırlandırmanın sınırı olarak ölçülülük ilkesi ile bağlıdır. Nitekim Anayasanın. 5. maddesi, Devletin temel amaç ve görevleri arasında, "kişinin temel hak ve hürriyetlerini sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan siyasal, ekonomik ve sosyal engelleri kaldırmaya, insanın maddi ve manevi varlığının gelişmesi için gerekli şartları hazırlamaya" çalışmayı da saymıştır. 13. maddesinde ise, "Temel hak ve hürriyetlerin, özlerine dokunulmaksızın yalnızca Anayasanın ilgili maddelerinde belirtilen sebeplere bağlı olarak ve ancak kanunla sınırlanabileceğini; bu sınırlamaların, Anayasanın sözüne ve ruhuna, demokratik toplum düzeninin ve lâik Cumhuriyetin gereklerine ve ölçülülük ilkesine aykırı olamayacağını" belirtmiştir. Temel hak ve hürriyetlerden birisi olan mülkiyet hakkına ilişkin düzenlemelerde bu hakkın elde edilmesine getirilen sınırlandırmalar, açık, net, denetlenebilir, herkese eşit uygulanabilir ve ölçülülük ilkesi ile bağdaşır bir düzenleme ile yapılmak gerekir.

Somut uyuşmazlıkta uygulanması söz konusu olan iptale konu 6381 sayılı Kanununun 11. maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi" Bu ilan ilgililere şahsen yapılan tebliğ hükmündedir", üçüncü cümlesi" İlan süresi geçtikten sonra, dava açılmayan kararlara ilişkin düzenlenen tutanak ve haritalar kesinleşir "yine dördüncü cümledeki "Orman Kadastro komisyonlarınca düzenlenen tutanak ve haritaların kesinleştiği tarihten itibaren 10 yıl geçtikten sonra, kadastrodan önceki hukuki sebeplere dayanarak hazine hariç itiraz olunamaz ve dava açılmaz" Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 35. maddesindeki mülkiyet hakkı, 2. maddesindeki hukuki devlet ilkesine, 5 maddesindeki devletin kişinin temel hak ve

Esas Sayısı : 2018/33
Karar Sayısı : 2018/113

hürriyetlerini, sosyal hukuk devleti ve adalet ilkeleriyle bağdaşmayacak surette sınırlayan engelleri kaldırma, 13. maddesindeki temel hak ve hürriyetlerini sınırlanması ilkesi ile 36 maddesindeki Adil yargılanma ilkesine aykırılık teşkil ettiği kanaatine varılmıştır

SONUÇ VE İSTEM: Yukarıda yapılan açıklamalar ışığında, 6831 sayılı Kanunun 11 maddesinin birinci fıkrasının ikinci cümlesi “Bu ilan ilgililere şahsen yapılan tebliğ hükmündedir.” üçüncü cümlesi “İlan Süresi geçtikten sonra, dava açılmayan kararlara ilişkin düzenlenen tutanak ve haritalar kesinleşir.” ve dördüncü cümledeki “Orman Kadastro komisyonlarınca düzenlenen tutanak ve haritaların kesinleştiği tarihten itibaren 10 yıl geçtikten sonra, kadastrodan önceki hukuki sebeplere dayanarak Hazine hariç itiraz olunamaz ve dava açılmaz” düzenlemelerin , Türkiye Cumhuriyeti Anayasası'nın 2., 5., 10., 13. ve 36. maddelerine açıkça aykırı olduğundan iptal edilmesi, yüce mahkemeden saygılarımızla arz ederiz.”